

**İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ**

Cilt: 5, Sayı: 1, Bahar 2014

**İNÖNÜ UNIVERSITY
JOURNAL of the FACULTY of DIVINITY**

Volume: 5, Issue: 1, Spring 2014

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ İLÂHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ

İnönü University Journal of the Faculty of Divinity

Cilt 5, Sayı 1, Bahar 2014
(Volume 5, Issue 1, Spring 2014)

İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Adına Sahibi/Owner
Prof. Dr. Fikret KARAMAN, Dekan V./Dean

Editörler/Editors in-Chief
Yrd. Doç. Dr. İbrahim KAPLAN
Yrd. Doç. Dr. Tuncay AKGÜN

Yayın Kurulu/Board of Publication	
Prof. Dr. Fikret KARAMAN	Doç. Dr. Mehmet BİRSİN
Prof. Dr. A. Faruk SİNANOĞLU	Yard. Doç. Dr. Tuncay AKGÜN
Prof. Dr. Hulusi ARSLAN	Yard. Doç. Dr. Cahit KÜLEKÇİ
Prof. Dr. Abdurrahman KASAPOĞLU	Yard. Doç. Dr. Hasan ARSLAN
Prof. Dr. Mustafa ARSLAN	Yard. Doç. Dr. Muharrem ÇAKMAK
Prof. Dr. Mehmet KUBAT	Yard. Doç. Dr. Fethullah ZENGİN
Prof. Dr. Saffet SANCAKLI	Yard. Doç. Dr. Hamdi ONAY
Doç. Dr. Abdullah ÇOLAK	Yard. Doç. Dr. Recep UÇAR
Doç. Dr. Sabri TÜRKMEN	

Danışma Kurulu/Advisory Board	
Prof. Dr. Ramazan ALTINTAŞ, Selçuk Üniversitesi	Prof. Dr. Sadık KILIÇ, Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Faruk BEŞER Sakarya Üniversitesi	Prof. Dr. Turan KOÇ, Erciyes Üniversitesi
Prof. Dr. Ethem CEBECİOĞLU, Ankara Üniversitesi	Prof. Dr. Ali KÖSE, Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Şinasi GÜNDÜZ, İstanbul Üniversitesi	Prof. Dr. Mustafa KÖYLÜ, Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. İbrahim HATİBOĞLU, Uludağ Üniversitesi	Prof. Dr. Mehmet ŞEKER, Dokuz Eylül Üniversitesi

Mizanpj / Layout
Serkan Demir

Grafik-Tasarım/Graphics-Design
Fatih ÖZDEMİR

Baskı/Printing by
İnönü Üniversitesi Matbaası

İ.Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi hakemli bilimsel bir dergidir ve yılda iki defa yayımlanır. Yazların sorumluluğu yazarlarına aittir. Dergide yayınlanan görüşler İnönü Üniversitesi'ni ve İ.Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi'ni temsil etmez. Makale ve yazılar, kaynak gösterilmek şartıyla sadece ictibas ve atif şeklinde kullanılabilir.
© İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi 2014

Yazışma Adresi/Correspondence
İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Kampus – MALATYA
Tel/ Belgeç: 0422 377 49 97- 0422 341 00 61

E-posta: idergi@inonu.edu.tr

BAHAR 2014 SAYISI HAKEM KURULU/ REFEREE BOARD OF THIS ISSUE

Prof. Dr. Hasan KAYIKLIK, Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Prof. Dr. Özcan TAŞÇI, Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Prof. Dr. A. Faruk SİNANOĞLU, İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Prof. Dr. Abdurrahman KASAPOĞLU, İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Doç. Dr. İhsan ÇAPÇIOĞLU, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Doç. Dr. Aygün AKYOL, Hittit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Doç. Dr. M. Mustafa ÇAKMAKLIÖĞLU, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Doç. Dr. Nuri KAHVECİ, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Yrd. Doç. Dr. Eyüp ÖZTÜRK, Karadeniz Teknik Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Yrd. Doç. Dr. Ahmet ÖZKAN, Bayburt Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Yrd. Doç. Dr. Talip AYAR, Abant İzzet Baysal Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Yrd. Doç. Dr. Hakkı KARAŞAHİN, İzmir Kâtip Çelebi Üniv. İslami İlimler Fakültesi

Yrd. Doç. Dr. Haydar DÖLEK, Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Yrd. Doç. Dr. İbrahim USTA, Bingöl Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Yrd. Doç. Dr. Mustafa BOZKURT, İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Yrd. Doç. Dr. Cahit KÜLEKÇİ, İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Yrd. Doç. Dr. İbrahim AŞLAMACI, İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Yrd. Doç. Dr. Hamdi ONAY, İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Yrd. Doç. Dr. Recep UÇAR, İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Yrd. Doç. Dr. Ahmet KÜÇÜK, İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

İÇİNDEKİLER

Editörden

Yrd. Doç. Dr. İbrahim KAPLAN - Yrd. Doç. Dr. Tuncay AKGÜN 7-8

Müslüman Zihnin İnşasında Kelam İlminin Önemi ve Yeri

Prof. Dr. Ahmet AKBULUT 9-31

Dinî Gruplar ve Grup Fanatizminin Toplumsal Boyutları

Prof. Dr. Ahmet Faruk SİNANOĞLU 33-39

Kur'an'da "Tenzîl" Kavramına Eğitim Açısından Bir Yaklaşım

Prof. Dr. Abdurrahman KASAPOĞLU 41-84

Oryantalizm Çalışmalarının Osmanlı Hakimiyetindeki Mısır'a Yansıması

Prof. Dr. Özcan TAŞCI 85-101

İmam Matürîdî'nin *Te'vîlatü'l-Kur'an*'nda Akıl Yürütmeyle İlgili Kavramlar – Fıkıh, İstidlâl, Kıyâs-

Yrd. Doç. Dr. Ali DUMAN 103-116

Mehmet Akif Ersoy'un Şahsiyeti ve Millî Mücadeledeki Rolü

Yrd. Doç. Dr. Hasan ARSLAN 117-150

Fransız İhtilali ve Ermeni Milliyetçiliğinin Doğuşu

Yrd. Doç. Dr. Cahit KÜLEKÇİ 151-170

XIV. Asır İrân Tasavvuf Eğilimleri Bağlamında İrfânî Tasavvufa Dair

Yrd. Doç. Dr. Mustafa ALTUNKAYA 171-189

İbn Sînâ Felsefesinde Sezgisel Bilginin Aklı Karakteri

Adnan GÜRSOY 191-210

Ebu Hanife'den Osman el-Betti'ye Gönderilen İkinci Risale

Ulrich RUDOLPH 211-216

Kur'anı Tefsir Etmeye Duyulan İhtiyaç

Bereketzâde İsmail Hakkı 217-220

Kitap Tanıtımı / Boethius, *Felsefenin Tesellisi*

Yrd. Doç. Dr. Tuncay AKGÜN 221-226

CONTENTS

Editorial

Yrd. Doç. Dr. İbrahim KAPLAN - Yrd. Doç. Dr. Tuncay AKGÜN 7-8

The Significance of The Science of Kalam in the Fabric of Muslim Mind

Prof. Dr. Ahmet AKBULUT 9-31

Religious Groups and Group Fanaticism Social Dimensions

Prof. Dr. Ahmet Faruk SİNANOĞLU 33-39

An Educational Approach To The Concept Of “Tenzil” [Apocalyptic Transmission] In The Koran

Prof. Dr. Abdurrahman KASAPOĞLU 41-84

The Reflection of the Orientalism Studies on the Egypt during the Ottoman Empire

Prof. Dr. Özcan TAŞCI 85-101

Mental Executive Concepts in İmam Maturidi's Te'vilatü'l-Kur'an

Yrd. Doç. Dr. Ali DUMAN 103-116

Mehmet Akif Ersoy's Personality And His Role In National Struggle

Yrd. Doç. Dr. Hasan ARSLAN 117-150

French Revolution and the Rise of Armenian Nationalism

Yrd. Doç. Dr. Cahit KÜLEKÇİ 151-170

Gnostic Sufism In the Context of Iranian Sufistic Predispositions in the XIV. Century

Yrd. Doç. Dr. Mustafa ALTUNKAYA 171-189

The Rational Character of Intuitive Knowledge in Avienna's Philosophy

Adnan GÜRSOY 191-210

The Second Epistle to Osman el-Betti by Abu Hanifa

Ulrich RUDOLPH 211-216

The Felt Need to Construe the Koran

Bereketzâde İsmail Hakkı 217-220

Book Review / Boethius, The Consolation of Philosophy,

Yrd. Doç. Dr. Tuncay AKGÜN 221-226